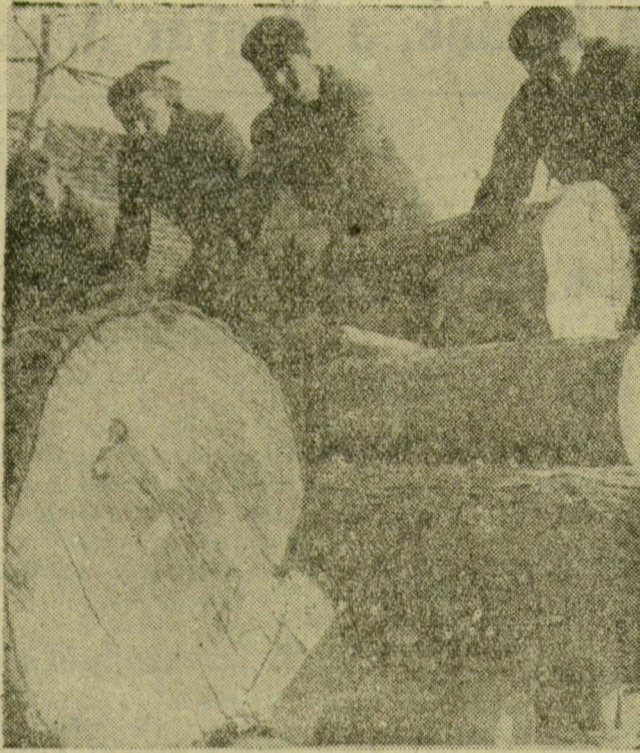

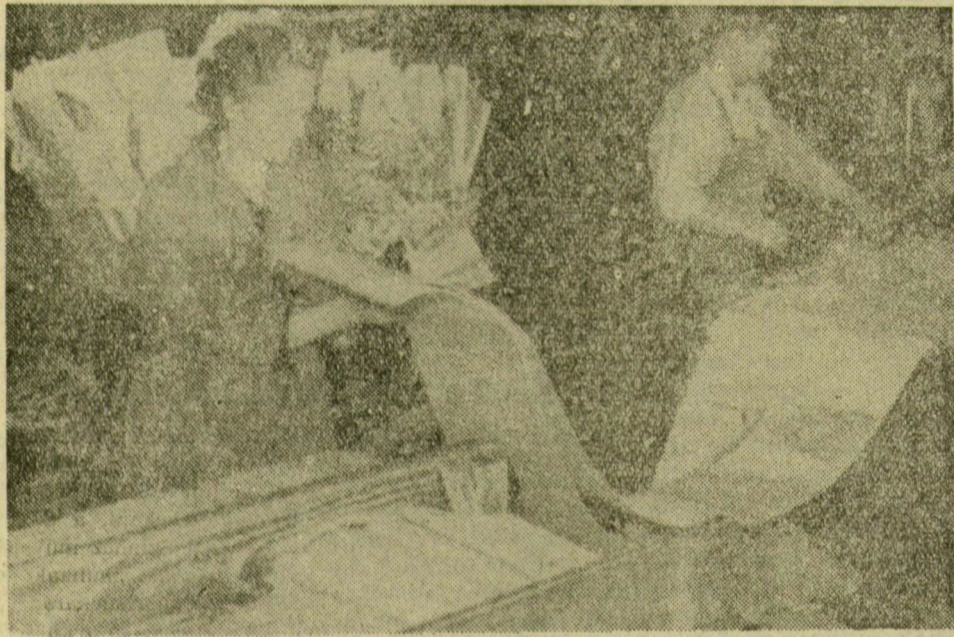
Arőnktől — a gyufaig

Az ősember félt a villám-tól, de szüksége volt a tűzre. Kovakövel szikrát csinálni, lángot szítani a mindennapok fáradsága közé tartozott. És ma? Percenként gyújtogatjuk a gázt. Egyetlen kézmozdulat, és már ég is a gyufa. Melegétől egyetlen szippantásra parázlik a cigaretta. Általa lobban lángra a papír, gyújtja meg a fát, hogy felizzon a szén a kandallóban, s ontsa a meleget.

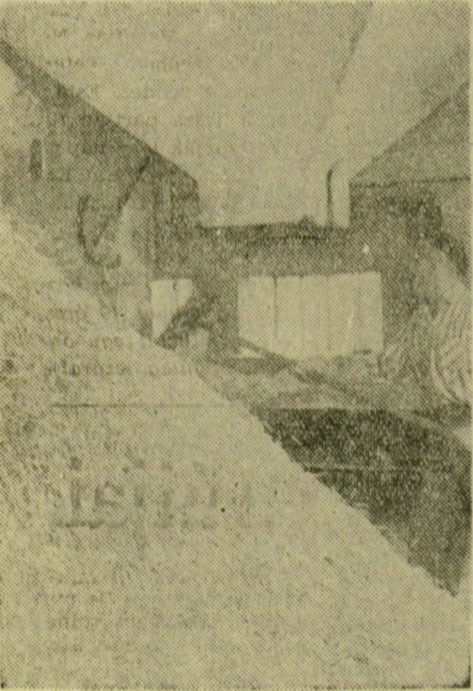
Gyufa... Egy hosszú törzson kicsiny fekete, vagy színes fej. Hogyan is születik? Szülőthona a gyufagyár, szülői pedig a gépek, létrejöttének elősegítői a gyárban dolgozó emberek. Alapanyaga — a fa, — így mondja el történetét:

Hatalmas halmokba raknak a vagonokból. Vastag törzseimből még bármi készülhet. Várok.

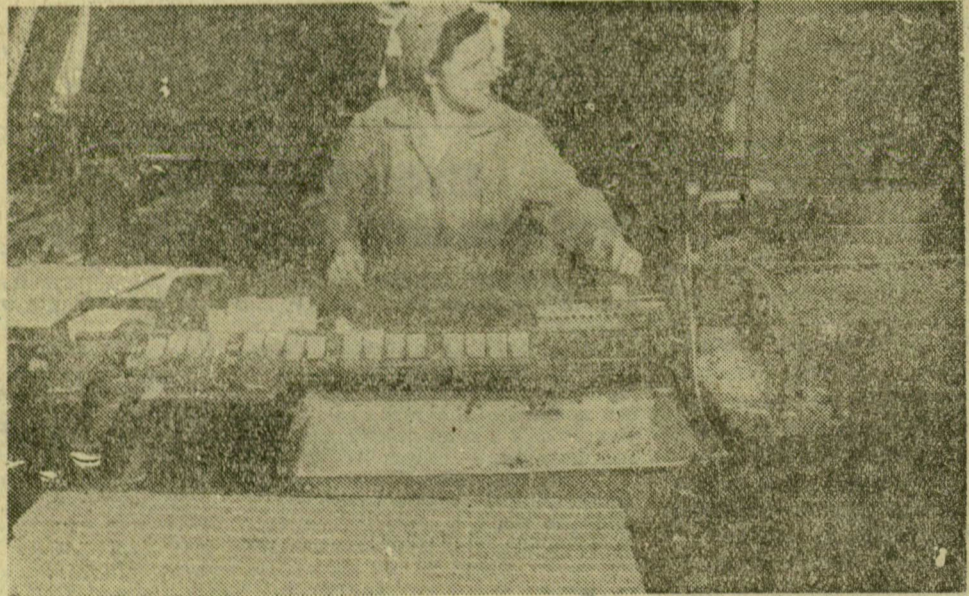
Ezt a műveletet úgy hívják, hogy szálhámozás. Körbe fejlenek, mint a pamutot a gombolyagról, gyufa-vastagságyra.

Íme, itt vagyok, apróra vágva, ezer meg ezer, milliónyi gyufadarabban. A famegmunkálóból ventilátor segítségével kerülök a szálszárítóba.

Nevezhetnék próba-„gyújtogatásnak” is. Voltam már a mártogatógépben, ahol megformálták a fejemet. Most már kész, használható gyufa vagyok.

(Somogyi Karolyné felvétele)

Végleges „lakásomba” költözöm. Automata gép rak a gyufásdobozokba. Így kerülök a csomagolóba, hogy onnan elszállítsanak az üzletkébe.

A kapanyélnek nincs árnyéka...

Beszélgetés szövetkezeti asszonyokkal

Három munkacsapat-vezető, Szekszárdi Imréné, Fazekas Istvánné és Horváth Ferencné több mint 90 asszonyt képvisel a szegedi Móra Ferenc Tsz Táncsics üzemegységében. Beszélgetünk Szekszárdiné és Fazekasné negyedik, Horváthné pedig kilencedik éve tsz-tag. Csapatvezető mivoltuk is bizonyítja, hogy jól dolgoznak és megbíznak bennük a társaik. Csak hogy ők sem tartoznak már a fiatalasszonyok közé: Szekszárdinének két katonafia, Fazekasnénak egy 18 és egy 20 éves, Horváthnének pedig egy asszonylánya van.

A tsz-nek ebben az üzemegységében mindössze öt-hat 30 év körüli asszony dolgozik. Ennél fiatalabb csak egy. Az asszonyok nagy része túl van a negyvenen, másik része az ötvenen, sőt a hatvanon is. Nem könnyű a soruk.

Talpon —

két műszakon át

— Több mint két műszakon át vagyunk talpon. Mégis van olyan nap, hogy nyolc-tized munkaegységet tudunk csak keresni. A napokban Domaszéken nagyon öreg szőlőt nyitottunk ki. A felmunkaegységért is nagyon meg kellett dolgozni egész nap — mondja Szekszárdiné, s hozzáteszi:

— Igaz, mire kivettek bennünket Domaszékre, délelőtt 10 óra volt. Jobb körülmények között munkaszervezésre volna szükség, hogy ne aprózdják el feleslegesen az idő és az igyekezet.

— Ha viszont kiver bennünket az eső — veszi át a szót Fazekasné —, akkor az-napi munkánkért alig jár valami. Az üzemi dolgozókat ilyen meglepetés nem éri.

A maga nagylánya is ezért ment inkább dolgozni üzembe? — kérdezem.

— Nem is jutott eszébe, hogy a tsz-be jöjjön utána dolgozni. A kisebbik lány se igen gondolkodik ezen, noha még középiskolás. A háztá-jában azért szívesen segít-nek. Mi tagadás: a kapanyélnek nincsen árnyéka... Ezzel megmondtam mindent.

— A munka sem mindig folyamatos — szól közbe Szekszárdiné. — Ha elvetjük a burgonyát és elpalántá-zunk, nézhetjük az eget.

— Hát csak most nyikorog még a szervezés a munka elején. Lesz itt mit csinálni mindig, nem kell félni —

kapcsolódik a beszélgetésbe Farkas Lajos brigádvezető.

— Maga aztán tényleg nem látszik ki a munkából, Lajos bácsi! — mondják szinte egyszerre az asszonyok. — Tavaly a jelenlegi területen három brigádvezető volt a növénytermesztésben, most meg csak egymaga van 90 asszonnal és vagy 60 férfival. S amellett még technikumban is tanul. Jóformán egymagára hagyta ennyi emberrel, munkával.

Nem becsülik a tanulást?

A brigádvezető szabadkozni sem tud. Úgy látszik, az asszonyoknak igazuk van. S vajon Szekszárdinének is, aki annak idején, négy évvel ezelőtt együtt iratkozott be a technikumba Farkas Lajossal? Két osztályt sikeresen elvégzett, s utána kimaradt. Miért?

— Láttam, hogy sem a tanulást, sem a munkát nem becsülik itt meg eléggé. Azért igyekezem, hogy mégis többet kritizáljanak? — mondja nyersen, kicsit dacosan.

Nem a nyíltsága, hanem szavainak a súlya hőkent meg, tudván, hogy Szekszárdiné párttag is és a tsz nőbizottságának vezetőségi tagja. Csak a munkában észlelt szervezetalenség hozta ki a sodrából ennyire?

— Volt már — folytatja Szekszárdiné —, hogy kinyitottuk a szánkat, ahol kellett. Akit megbíráltunk, volt közte vezető is, az másnap, sőt harmadnap sem köszönt, s még aztán is orrolt a bíráló szóért. Hát akkor miért erőltessük, ha nem megy?

Horváthné eddig nemigen szólt. Most tőle kérdezem, hogy hány asszony van a tsz vezetőségében.

L. F.

„Füstölt” fehér egerek

A nyugatnémet dohánygyárosok szövetsége Hamburgban kétmillió márkás költséggel kutató intézetet létesít, amelyben állatkísérleteket folytatnak a dohányzás ártalmairól. Tíz-ezer fehérereget szándékoznak arra kényszeríteni, hogy tömör dohányfüstben lélegezzenek. A nyugatnémet kutatók két év, vagyis egy fehéréger átlagos élettartama alatt, új informá-

ciókat gyűjtenek a dohányzás kihatásairól az egészségre. Egyébként hasonló kísérletek indultak Angliában is. A nyugatnémet és a brit tudósok ki akarják cserélni tapasztalataikat és hasonló cserevizonyt létesítenek osztrák, svéd és holland tudósokkal is. Remélik, hogy Franciaország és Svájc is csatlakozik a „füstölők klubjához”. (MTI)

Milyen lesz a cipődivat?

A szegedi gyáregység műhelyében már elkészültek az új modellek

Szíve szakadna annak a nőnek, akit egyszer beengednének a Minőségi Cipőgyár szegedi gyáregységében működő modellkészítő-műhely ajtáján. A hatást, amit az 1985-re tervezett szebbnél-szebb és divatosnál-divatosabb túsarkú körömcipők és parafasarkú papucscipők keltenének bennük, csak ahhoz volna hasonlítható, amikor egy gyerek a játékbolt „kincsei” között válogat. Idegennek azonban tilos a bejárás, a közönség a Budapesti Nemzetközi Vásáron találkozhat első ízben ezekkel a cipőkkel.

Hatvankétféle cipő

Addig még több mint egy hónap. A hét végén viszont már útrakerel az úgynevezett alapkollekció, az a 62 fajta modellcipő, ami már elkészült. Ezek közül válogatják ki egyrészt a vásár cipőbemutatójának darabjait, másrészt a bel- és külkereskedelem szakembereinek részvételével a jövő év gyártmányait. A műhelyben most még szorgos munka folyik, olyan nagy képzettségű, tapasztalt dolgozók, mint például Lacsné Mihályné, az országgyűlési képviselő, készítik el Juhos Márton tervező modelljeit. Nézzük meg először a túsarkú cipőket, melyeket szaknyelven pumsnak mondanak. Nyolc különböző és mégis egyforma sorakozik egymás mellett. Különböző, mert mind más és más színű, nem egyezik sem a felsőbőr lyukasztatásának mintája, sem a díszítése. Mégis hasonlóak, ugyanis a szabásmintájuk azonos. A tervező ügyességét dicséri a szellemes megoldás: a fejhossz, a vonalvezetés egységesítése úgy szolgálhatja majd a gazdaságos termelést, hogy nem vezet egyhangúságra, sőt a választékot növeli. Valamennyit műanyagdísz — ez is újdonság — teszi még mutatósabbá.

Szandál helyett

Ezek a modellek nyújtott orrú kaptafákon, 4 centiméter magas sarokkal készültek. Rajtuk kívül a már divatjamúlt szandálok helyett hátul vagy oldalt nyitott pumscipőket, az idősebb korosztály számára pedig gömbölyű orrú kaptafákon 3 centiméter magas sarkú cipőket csináltak. Utóbbiakat már az év vége felé gyártják is.

A másik divatos cipőféle most a papucscipő, illetve pantonett. Egy- és kétpántos változatban, a már bevált formák szerint tervezték

őket a legkülönbözőbb színekben. Újdonság lesz, hogy a széles borpántokat matrica segítségével festett ábrákkal díszítik. A kísérlet minden valószínűség szerint beválik, mert a próbadarabok minősége mindaddig megfelel a követelményeknek. Mindegyik pantonett-cipő sarkát parafával borítják.

Az export alapja

Tavaly 30 pár itteni tervezésű cipő kellett magát a budapesti vásár könnyűipari pavilonjának üvegvitrinjében. Idén valószínűleg nem lesz ennyi, mivel a szegedi modellműhely nem önállóan tervezték, hanem csak a központ külön megbízása alapján. Az átszervezés után a Minőségi Cipőgyár üzemében ugyanis négy tervezőkollektívát hoztak létre, s ezek egyike lett a Juhos-féle szegedi. A közeljövőben útnak indított 62 pár cipő közül azokból, melyek elnyerik a TANINPEX Külkereskedelmi Vállalat tetszését, még 6-6 párat készítenek a külföldet járó üzletkötők úti poggyászába. Hogy a hazai üzletkötők kirakataiban milyen cipők kerülnek majd jövőre, azt természetesen a belkereskedelem dönti el.

F. K.